

STORTINGET

Innst. 552 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
frå finanskomiteen

Prop. 147 LS (2020–2021), L-delen

Innstilling frå finanskomiteen om Endringer i finansforetaksloven mv. (kapitalkravs- og krisehåndteringsregler for finansforetak mv.)

Til Stortinget

1. Samandrag

1.1 Innledning

Finansdepartementet foreslår i proposisjonen å gjennomføre fire EØS-relevante rettsakter ved endringer i finansforetaksloven, verdipapirhandelloven og finansstilsynsloven. De tre mest sentrale rettsaktene er én forordning, (EU) 2019/876, og to direktiver, (EU) 2019/878 og (EU) 2019/879. Rettsaktene betegnes henholdsvis som CRR2, CRD5 og BRRD2, siden de endrer kapitalkravsregelverket fra 2013 (CRR/CRD4) og krisehåndteringsregelverket fra 2014 (BRRD). I tillegg foreslås gjennomført forordning (EU) 2020/873, som er en endringsforordning til CRR2 vedtatt i forbindelse med covid-19-pandemien. CRR2, CRD5, BRRD2 samt forordning (EU) 2020/873 er EØS-relevante rettsakter, men er ennå ikke behandlet av EØS-komiteen. Departementets forslag i proposisjonen innebærer derfor førtidig gjennomføring av forventede EØS-regler. Departementet ber i proposisjonen om samtykke til innlemmelse av CRR2 og forordning (EU) 2020/873 i EØS-avtalen, og vil for øvrig komme tilbake til Stortinget i en annen proposisjon og be om samtykke til godkjenning av innlemmelsene av CRD5 og BRRD2 i EØS-avtalen.

1.2 Hovedtrekk i lovforslaget

I kapittel 1 redegjøres det for proposisjonens hovedinnhold og for en anmodning til Stortinget om å samtykke til å innlemme EØS-relevante rettsakter i EØS-avtalen. I kapittel 2 redegjøres det for bakgrunnen for lovforslaget.

I kapittel 3 omtales endringer i krisehåndteringsregelverket, og departementet foreslår regler til gjennomføring av forventet EØS-rett på dette området.

I kapittel 4 omtales endringer i kapitalkravsregelverket, herunder endringer i regler som gjelder organisering av finansforetak og finanskonsern.

I kapittel 5 omtales forslag til endringer i reglene om etablering av finanskonsern med datterforetak i EØS-stater, på bakgrunn av en sak reist av EFTAs overvåkningsorgan.

I kapittel 6 omtales utkast til en EØS-komitébeslutning, og i kapittel 7 redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser av lovforslaget.

1.3 Samtykke til innlemmelse av rettsakter i EØS-avtalen, gjennomføring av forventet EØS-rett og forskriftshjemmel

CRR2 og forordning (EU) 2020/873 er som nevnt ovenfor EØS-relevante, men er ikke ennå behandlet av EØS-komiteen. Etter EØS-avtalen artikkel 7 bokstav a skal Norge gjennomføre forordninger «som sådan» i nasjonal rett, og det er dermed ikke tillatt å gjengi, omskrive eller dele opp bestemmelser i forordningene. Som følge av at forordninger skal gjelde ordrett uten nasjonale tilpasninger, må forordningene gjennomføres i norsk rett ved inkorporasjon. Departementet foreslår på denne bakgrunn at CRR2 og forordning (EU) 2020/873 gjennomføres i norsk rett ved inkorporasjon i CRR/

CRD IV-forskriften, i tråd med dagens regelverksstruktur. Ved inkorporasjonen vil forordningene gjelde som forskrift. Proposisjonen inneholder forslag om å oppheve enkelte bestemmelser i lov som følge av at tilsvarende regler vil følge av kapitalkravsforordningen som inkorporert ved CRR/CRD IV-forskriften § 2.

Departementet ber derfor i proposisjonen om Stortingets samtykke til å delta i en kommende beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av CRR2 og forordning (EU) 2020/873 i EØS-avtalen, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. Hovedtrekkene i en slik EØS-komiteebeslutning er nærmere omtalt i kapittel 6. Etter at beslutning om innlemmelse er truffet i EØS-komiteen, vil forordningene utgjøre EØS-forordninger som deretter kan tas inn i norsk rett gjennom inkorporasjon. På denne måten kan endringene i kapitalkravsforordningen tre i kraft så kort tid etter ikrafttredelsen i EU som mulig, noe som er viktig for å sikre likest mulig regler for norske og utenlandske finansforetak.

Lovforslagene i denne proposisjonen som gjennomfører regler som følger av CRD5 og BRRD2, innebærer dermed førtidig gjennomføring i norsk rett av forventet EØS-rett. Departementet viser til at de to rettsaktene ikke ennå utgjør EØS-rettslige forpliktelser for Norge, men at det i likhet med bestemmelsene i CRR2 og forordning (EU) 2020/873 er viktig for ivaretagelsen av norske interesser at norske finansforetak er underlagt regler som i størst mulig grad tilsvarende reglene for utenlandske finansforetak i EU.

Utkast til EØS-komiteebeslutning for innlemmelse av CRD5 og BRRD2 var på tidspunktet for fremleggelse av proposisjonen ikke tilstrekkelig klart til at det kan bes om Stortingets samtykke i denne proposisjonen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget i en annen proposisjon og be om samtykke til godkjenning av innlemmelsene av disse direktivene i EØS-avtalen.

Kapitalkravsforordningen (CRR) er som nevnt gjennomført i CRR/CRD IV-forskriften, hovedsakelig med hjemmel i finansforetaksloven § 1-7, men også med hjemmel i enkelte mer spesifikke bestemmelser i finansforetaksloven. Departementet foreslår en teknisk justering av forskriftshjemlene i finansforetaksloven, slik at inkorporasjonen av CRR kan forankres i en egen forskriftshjemmel i finansforetaksloven ny § 1-8 for gjennomføring av EØS-regler om tilsyns- og kapitalkrav som er gitt i form av forordninger. Dette vil etter departementets syn bidra til bedre informasjon til brukerne av regelverket om hvordan sentrale regler om kapitalkrav er gjennomført i norsk rett. Forslaget har ikke vært på høring.

1.4 Bakgrunn for lovforslaget

1.4.1 Innledning

EU vedtok i mai 2019 CRR2, CRD5 og BRRD2 med nye regler for banker og andre kredittinstitusjoner om

bl.a. kapitalkrav og krisehåndtering, som samlet ofte omtales som EUs bankpakke. Reglene har sitt utspring i anbefalinger fra Baselkomiteen for banktilsyn og Financial Stability Board (FSB). CRR2 trer i hovedsak i kraft i EU 28. juni 2021. CRD5 og BRRD2 trådte i kraft i EU i juni 2019, med gjennomføringsfrist i EU i desember 2020. Ved fastsettingen av bankpakken har det bl.a. vært en ambisjon å klargjøre reguleringen, og justere regler som har hatt utilsiktede virkninger for enkelte foretak. Det er også lagt vekt på at bankreguleringen skal fremme EUs bankunion. Dette blant annet ved å fastsette differensierte krav til informasjonsplikt som skal gjøre det enklere for mindre og ikke-komplekse foretak å oppfylle kravene (proporsjonalitetshensyn).

Som følge av covid-19-pandemien ble det i juni 2020 vedtatt endringer i EUs kapitalkravsregler for å lempe på enkelte krav, herunder ved å fremskynde iverksettelsen av vedtatte lettelser i CRR2. Endringene ble gjennomført i forordning (EU) 2020/873. Formålet er å stimulere utlån til husholdninger og foretak for å dempe de økonomiske konsekvensene av pandemien.

Gjeldende norsk regelverk må endres for å gjennomføre forventede EØS-regler som svarer til EUs bankpakke. Finansdepartementet ga i februar 2020 Finanstilsynet i oppdrag å sette ned og lede en arbeidsgruppe for å utrede norsk gjennomføring av rettsaktene.

CRR er i norsk rett gjennomført i forskrift. Departementet legger derfor til grunn at CRR2 også behandles som forskriftssak. Det er bare de mest sentrale delene av CRD4 og BRRD som er gjennomført i lov, mens mer detaljerte regler er gitt i forskrift. Lovforslaget bygger videre på denne strukturen, og departementet tar derfor sikte på å følge opp de delene av arbeidsgruppens forslag som ikke er omtalt i denne proposisjonen, i forskrift.

1.4.2 Hovedtrekkene i bankpakken

BRRD2

Krisehåndteringsdirektivet fra 2014 (BRRD) innførte et omfattende regelverk for forebygging og håndtering av økonomiske problemer i banker og andre kredittinstitusjoner, bl.a. med krav om at krisehåndteringsmyndigheten skal utarbeide planer for hvordan ulike krisetiltak kan brukes ved eventuelle problemer i det enkelte foretak. Et sentralt tiltak er såkalt intern oppkapitalisering («bail-in»), som forutsetter at foretaket har nok gjeld som raskt kan skrives ned eller konverteres til ny egenkapital i en krise. For å sikre dette, innførte BRRD et minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld («minimum requirement for own funds and eligible liabilities», MREL). Endringene i BRRD2 knytter seg i hovedsak til ulike aspekter ved dette minstekravet, bl.a. med nye regler for hvordan kravet skal fastsettes, hvilke gjeldsinstrumenter som kan brukes til å dekke kravet, og hvordan manglende oppfyllelse skal håndteres. Det er også nye regler om hvordan sli-

ke gjeldsinstrumenter skal utformes og utstedes, og krav til vern av forbrukere som ønsker å investere i dem.

CRR2

Kapitalkravsforordningen fra 2013 (CRR) utgjør sammen med kapitalkravsdirektivet fra samme år (CRD4) det europeiske rammeverket for soliditetskrav, virksomhetsregler og tilsyn med banker og andre kredittinstitusjoner. CRR2 innfører bl.a. et nytt minstekrav til uvektet kjernekapitalandel (som har vært på plass i Norge siden 2017), krav om stabil finansiering, nye beregningsmetoder for motpartsrisiko, innstramminger i reglene om konsolidering og store engasjementer, og nye regler om myndighetsrapportering og offentliggjøring av informasjon. CRR2 innebærer videre at den såkalte kapitalkravsrabatten for utlån til små og mellomstore bedrifter (SMB-rabatten) utvides, slik at dagens rabatt gjøres gjeldende også for utlån mellom 1,5 og 2,5 mill. euro, mens utlån over 2,5 mill. euro får en noe lavere rabatt. I tillegg innføres det en ny kapitalkravsrabatt for utlån til visse infrastrukturprosjekter. CRR2 definerer også «mindre og ikke-komplekse» finansforetak, som får lettelse bl.a. i form av enklere rapporteringskrav og et forenklet krav til stabil finansiering.

CRD5

CRD5 innebærer bl.a. større fleksibilitet for nasjonale myndigheter til å gjennomføre tiltak for å håndtere ulike former for systemrisiko, herunder gjennom ulike kapitalbufferkrav, samtidig som direktivet snevrer inn tilsynsmyndighetens mulighet for å fastsette tilleggskrav for det enkelte foretak (pilar 2-krav) rettet mot systemrisiko. CRD5 gir generelt mer utfyllende regler om tilsynsmyndighetens vurdering av risiko og kapitalbehov i enkeltforetak, herunder om fastsettelsen av tilleggskrav og forventninger om en såkalt kapitalkravsmargin. Videre endres en rekke andre regler, bl.a. de om automatiske restriksjoner på utbytte mv. ved brudd på det samlede kapitalbufferkravet.

I CRD5 og i bankpakken for øvrig (CRR2 og BRRD2) er det en del særlige regler for globalt systemviktige foretak («global systemically important institutions», G-SII). Reglene omfatter bl.a. egne bufferkrav (både risikovektet og uvektet) for slike foretak og krav til fastsettelse og oppfyllelse av MREL.

1.4.3 Arbeidsgruppen

Finansdepartementet ga i brev 5. februar 2020 Finanstilsynet i oppdrag i å sette ned og lede en arbeidsgruppe for å vurdere en norsk gjennomføring av forventede EØS-regler som svarer til EUs bankpakke. Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å:

- 1) Foreslå regelverksendringer for å gjennomføre bankpakken i norsk rett,

- 2) vurdere sammenhengen mellom norsk rett og de ulike rettsaktene som utgjør CRR/CRD4-regelverket,
- 3) vurdere om regelverket kan forbedres i lys av erfaringer som er gjort ved anvendelsen av regelverket og ev. foreslå slike regelverksendringer, og
- 4) vurdere den såkalte «Covid-19-forordningen», som er en tiltakspakke med endringer i CRR og CRR2 (dette ble sendt som et tilleggsoppdrag til arbeidsgruppen 28. august 2020).

Arbeidsgruppen bestod av, i tillegg til medlemmer fra Finanstilsynet, representanter fra Finansdepartementet, Norges Bank og Bankenes Sikringsfond. Det ble i tråd med oppdragsbrevet også nedsatt en referansegruppe bestående av representanter fra DNB, Finans Norge, Eika-gruppen, og SpareBank 1 Østlandet. Arbeidsgruppen hadde møter og annen faglig kontakt med referansegruppen underveis i arbeidet. Arbeidsgruppen avga sin rapport til Finansdepartementet 9. oktober 2020.

1.4.4 Høring

Finansdepartementet sendte arbeidsgruppens rapport på høring 15. oktober 2020. Høringsfristen var 6. januar 2021.

2. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Eigil Knutsen og Julia Wong, frå Høgre, Elin Rodum Agdestein, leiaren Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, frå Framstegspartiet, Morten Ørsal Johansen, Hans Andreas Limi og Sylvi Listhaug, frå Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, frå Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, frå Venstre, Ola Elvestuen, frå Kristeleg Folkeparti, Tore Storehaug, frå Miljøpartiet Dei Grøne, Per Espen Stoknes, og frå Raudt, Bjørnar Moxnes, viser til at EU i mai 2019 vedtok nye reglar for bankar og andre kredittinstitusjonar om mellom anna kapitalkrav og krisehandtering. Samla vert desse gjerne omtala som EUs bankpakke.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt, viser til at ein med desse reglane har som ambisjon å klargjere reguleringa, justere reglar som har hatt utilsikta verknadar for einskilde føretak, og gjere det en-

klare for mindre og ikkje-komplekse føretak å oppfylle krav til mellom anna informasjonsplikt.

Fleirtalet viser til at gjeldande norsk regelverk må endrast for å gjennomføre forventta EØS-reglar som svarar til EUs bankpakke, og Prop. 147 LS (2020–2021) som komiteen no har til behandling, er framlegget frå regjeringa til korleis rettsaktene kan gjennomførast i norsk rett. I denne innstillinga handsamar finanskomiteen forslag til endringar i finansføretakslova, verdipapirhandellova og finanstilsynslova. Samtykke til å ta del i ei komande avgjerd i EØS-komiteen om innlemming av rettsakta CRR2 og forordning (EU) 2020/873 i EØS-avtalen, jf. Grunnlova § 26 andre ledd, vert handsama i Innst. 553 S (2020–2021).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener rent prinsipielt at man i slike saker ikke bør bruke det nasjonale handlingsrommet til å påføre norske virksomheter en konkurranseulempe. Disse medlemmer mener derfor at særnorske tilpasninger i innskjerpende retning bør unngås, og at forskriftstekst bør være direktivnær for å sikre like konkurransevilkår. Bruk av nasjonalt handlingsrom i finansreguleringen bør kun nyttes dersom det finnes et reelt behov, og norske myndigheter må ikke alltid velge den mest konservative tilnærmingen. Disse medlemmer viser til at Finanstilsynets praktisering av regelverket er avgjørende for hvordan finansregelverket i realiteten gjennomføres. Disse medlemmer påpeker at denne praksisen bør baseres på klare kriterier, og at prinsippene om forutberegnelighet, transparens og kontradiksjon bør ligge til grunn for tilsynspraksis.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt påpeker at CRR2, CRD5, BRRD2 samt forordning (EU) 2020/873 er EØS-relevante rettsakter som enda ikke er behandlet av EØS-komiteen, og at det derfor er snakk om å gjøre lovendringer basert på førtidig gjennomføring av forventede EØS-regler. På prinsipielt grunnlag mener disse medlemmer det er feil at Stortinget gir sitt samtykke til innlemmelse i EØS-avtalen før EØS-komiteen har behandlet saken og det foreligger en EØS-komiteebeslutning som Stortinget konkret kan ta stilling til innholdet i, jf. merknader og forslag i Innst. 553 S (2020–2021). Videre følger at lovendringene heller ikke bør gjøres på nåværende tidspunkt.

Disse medlemmer påpeker at det her fremmes forslag om å foreta lovendringer basert også på innlemmelse av CRD5 og BRRD2, selv om det ikke engang er fremmet en førtidig samtykkeproposisjon for disse rettsaktene.

Disse medlemmer er uenige i at lovendringene skal gjøres før Stortinget har gitt sitt samtykke til at forordningen skal innlemmes i EØS-avtalen, og vil vise til

at disse medlemmer også tidligere, senest i forbindelse med Innst. 301 L (2020–2021) om verdipapirisering, gikk imot en slik behandlingsform. Disse medlemmer vil med bakgrunn i dette gå imot det fremlagte lovforslaget på nåværende tidspunkt.

Endringar i krisehandteringsregelverket

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt, viser til at BRRD2 endrar krisehandteringsregelverket frå 2014 (BRRD) på fleire punkt. Fleirtalet merkar seg at det er tilslutning frå høyringsinstansane til arbeidsgruppa sine framlegg til gjennomføring i norsk rett, og at regjeringa i all hovudsak følgjer opp desse framlegga og i tilstrekkeleg grad har teke omsyn til høyringsinstansane sine innspel.

Endringar i kapitalkravsregelverket

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt, viser til at proporsjonalitet er eit sentralt prinsipp i EUs bankpakke, og stiller seg bak dette. For fleirtalet er det sentralt at den regulatoriske byrda blir redusert for mindre føretak, og at det same gjeld rapporteringsbyrda.

Fleirtalet vil derfor understreke at det nasjonale handlingsrommet må utnyttast med sikte på å redusere dei regulatoriske kostnadane for mindre og ikkje-komplekse finansføretak, slik at desse kan vere konkurranse-dyktige overfor store nasjonale og internasjonale finansføretakskonsern. Det er etter synet til fleirtalet viktig å gje norske lokalbankar gode rammevilkår slik at dei kan konkurrere mot dei store regionbankane og dei utanlandske bankane i Noreg, og fleirtalet legg til grunn at regjeringa vil følgje opp dette perspektivet i det vidare arbeidet med forskriftsendringar.

Konklusjon

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt, sluttar seg til dei føreslåtte endringane i finansføretakslova, verdipapirhandellova og finanstilsynslova.

3. Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Høgre, Framstegspartiet, Venstre, Kristeleg Folkeparti og Miljøpartiet Dei Grøne.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjere følgjande

vedtak til lov

om endringer i finansforetaksloven mv. (kapitalkravs- og krisehandteringsregler for finansforetak mv.)

I

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansforetak mv. gjøres følgende endringer:

§ 7 annet ledd første punktum skal lyde:

Taushetsplikten etter *denne bestemmelsen* og forvaltningslovens bestemmelser gjelder ikke overfor Norges Bank, *Bankenes sikringsfond*, andre EØS-staters sentralbanker, *andre EØS-staters innskuddsgarantiordninger* eller tilsynsmyndigheter som fører tilsyn som nevnt i § 1, herunder Den europeiske sentralbank, Den europeiske banktilsynsmyndigheten, Den europeiske tilsynsmyndigheten for forsikring og tjenestepensjoner, Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten, *Det europeiske systemrisikorådet*, *Det internasjonale valutafondet*, *Verdensbanken*, *Den internasjonale oppgjørsbanken*, *Rådet for finansiell stabilitet* og EFTAs overvåkingsorgan.

II

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 9-42 femte ledd skal lyde:

(5) Hvis et verdipapirforetak ikke *samtidig kan oppfylle bufferkravene i paragrafen her*, *minstekrav til ansvarlig kapital etter § 9-40 og fastsatt kapitalbehov etter § 9-47, fratrukket kapitalbehov etter § 9-47 som begrunnes i overdreven gjeldsoppbygging*, skal foretaket utarbeide en plan for økning av ren kjernekapitaldekning, og det kan ikke uten samtykke fra Finanstilsynet utbetale utbytte til *eiere*, *bonus til ansatte* eller *rente på annen godkjent kjernekapital*.

§ 9-47 første ledd første punktum skal lyde:

Et verdipapirforetak skal til enhver tid ha oversikt over, og med jevne mellomrom vurdere, hvilke enkelte risikoer og samlet *risiko* som er knyttet til virksomheten.

§ 9-47 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved vurderingen av risiko knyttet til virksomheten og samlet risikoeksponering skal det tas hensyn til kredittrisiko, likviditetsrisiko, finansieringsrisiko, markeds- og valutarisiko, operasjonell *risiko* og annen risiko knyttet til de enkelte virksomhetsområdene.

§ 9-47 femte ledd annet punktum skal lyde:

Finanstilsynet skal *vurdere risikoer som nevnt i annet ledd knyttet til virksomheten*, som verdipapirforetaket er og kan bli eksponert for.

Ny § 10-15 a skal lyde:

§ 10-15 a *Salg av visse gjelds- og kapitalinstrumenter til ikke-profesjonelle kunder*

(1) *Instrumenter som inngår i annen godkjent kjernekapital eller tilleggskapital etter finansforetaksloven, el-*

ler som er etterstilte gjeldsinstrumenter etter finansforetaksloven § 20-32 første ledd nr. 4, kan bare selges til ikke-profesjonelle kunder når selgeren finner, etter en egnethetsvurdering i samsvar med § 10-15 første ledd, at slike instrumenter er egnede for den ikke-profesjonelle kunden, og selgeren dokumenter egnetheten i samsvar med § 10-17 tredje ledd.

(2) *Dersom kundens portefølje av finansielle instrumenter på kjøpstidspunktet ikke overstiger et beløp som svarer til 500 000 euro, skal selgeren i tillegg sørge for at følgende vilkår er oppfylt:*

- a. *kundens investering i instrumenter som nevnt i første ledd overstiger ikke ti prosent av kundens portefølje av finansielle instrumenter.*
- b. *kundens første investering i instrumenter som nevnt i første ledd utgjør et beløp som minst svarer til 10 000 euro.*

(3) *Kundens portefølje av finansielle instrumenter etter annet ledd omfatter kontanter og finansielle instrumenter, men ikke finansielle instrumenter som er stilt som sikkerhet.*

(4) *Kunden skal gi selgeren nøyaktige opplysninger om sin portefølje av finansielle instrumenter, herunder tidligere investeringer i instrumenter som nevnt i første ledd.*

(5) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om instrumenter som omfattes av bestemmelsen her.*

III

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 1-5 nye tiende og ellefte ledd skal lyde:

(10) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvilke foretak som skal anses som store foretak etter loven her.*

(11) *Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvilke foretak som skal anses som mindre og ikke-komplekse foretak etter loven her.*

Ny § 1-8 skal lyde:

§ 1-8 *Forskrift om tilsyns- og kapitalkrav for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak*

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler som gjennomfører EØS-regler om tilsyns- og kapitalkrav for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak.

§ 4-1 skal lyde:

§ 4-1 *Kjøp av kvalifisert eierandel i og etablering av datterforetak i annen EØS-stat*

(1) *Et norsk finansforetak skal gi melding til Finanstilsynet dersom foretaket erverver en eierandel på ti prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i finansforetak i annen EØS-stat. Det samme gjelder ved erverv som øker den kvalifiserte eierandelen til henholdsvis 20, 30 eller 50 prosent eller mer av kapitalen eller stemmene*

i finansforetaket, eller slik at eierandelen gir bestemmen- de innflytelse som nevnt i allmennaksjeloven § 1-3 i fi- nansforetaket. Bestemmelsene i § 6-1 fjerde og femte ledd og § 6-5 gjelder tilsvarende ved beregning av eier- andelene. Bestemmelsene i § 17-9 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende ved avhendelse av slik virksomhet. Finansforetaksloven § 17-1 første ledd kommer ikke til anvendelse.

(2) Et norsk finansforetak skal gi melding til Finanstilsynet ved etablering av et finansforetak som datterforetak i en annen EØS-stat. Finansforetaksloven § 17-1 første ledd kommer ikke til anvendelse.

(3) Melding etter første eller annet ledd skal minst inneholde opplysninger om:

- a) finansforetaket som etableres eller som det erverves kvalifisert eierandel i,
- b) formålet med etableringen eller ervervet,
- c) finansiering av etableringen eller ervervet, og
- d) konsernstrukturen etter etableringen eller ervervet.

(4) Finanstilsynet kan sette vilkår eller gi pålegg om at etableringen eller ervervet ikke skal gjennomføres, der- som:

- a) ervervet eller etableringen vil utsette det norske fore- taket eller konsernet for særskilt risiko, eller
- b) ervervet eller etableringen vil vanskeliggjøre tilsynet med konsernet.

(5) I vurderingen etter fjerde ledd bokstav a skal det legges vekt på om etableringen eller ervervet er forsvarlig ut fra den finansielle situasjonen i det norske foretaket el- ler konsernet, herunder effekten på finansiell stabilitet.

(6) Ved saksbehandlingen av melding etter første el- ler annet ledd gjelder fristene i § 6-2 tredje ledd tilsvaren- de. Dersom Finanstilsynet ikke har truffet vedtak etter fjerde ledd innen utløpet av fristen etter § 6-2 tredje ledd, skal Finanstilsynet anses å ikke ha innsigelser til etable- ringen eller ervervet.

§ 6-2 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Dersom det samtidig med ervervet søkes om tillatelse til å etablere holdingforetak i finanskonsern eller om å få unn- tak fra kravet til slik tillatelse etter § 17-3, avbrytes fristen etter første punktum inntil denne søknaden er avgjort.

§ 9-9 fjerde ledd skal lyde:

(4) Første til tredje ledd gjelder tilsvarende for fore- takets adgang til å gi lån til eller stille garanti for person- lig nærstående av tillitsvalgt eller ansatt for foretakets adgang til å gi lån til eller stille garanti for en tillitsvalgt eller ansatt i annet finansforetak i samme konsern eller noen av deres personlig nærstående. Som personlig nærstående regnes person eller selskap som nevnt i all- mennaksjeloven § 1-5 annet ledd og slektning i rett opp- stigende eller nedstigende linje.

§ 9-10 første ledd første punktum skal lyde:

Et finansforetak kan ikke gi lån til eller stille garanti for et foretak hvor person som nevnt i § 9-9 første eller fjerde ledd eier en eierandel som representerer ti prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i foretaket eller som gir bestemmen- de innflytelse, er ansvarlig deltaker, styre- medlem eller i den daglige ledelsen, med mindre intern- revisjonen eller revisor har bekreftet overfor styret eller daglig leder at lånet eller garantien vil være betryggende sikret.

§ 11-2 første og annet ledd skal lyde:

(1) Fremgangsmåten for et finansforetaks opptak av fremmedkapital skal fastsettes i vedtektene. Vedtak om eller fullmakt til å oppta annen godkjent kjernekapital eller tilleggskapital treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Departementet kan i forskrift fastsette at annet punktum gjelder tilsva- rende for gjeldsinstrumenter som kan brukes til å dekke minstekravet etter § 20-9 første ledd. Departementet kan i forskrift gi regler om finansforetaks adgang til å oppta ulike former for fremmedkapital og herunder hvilke økonomiske rettigheter og plikter som kan knyttes til de ulike formene.

(2) Finansforetak kan ikke ta opp, kjøpe tilbake eller førtidig innfri annen godkjent kjernekapital eller tilleggs- kapital uten samtykke fra Finanstilsynet. Departemen- tet kan fastsette i forskrift at første punktum gjelder tilsva- rende for gjeldsinstrumenter som kan brukes til å dekke minstekravet etter § 20-9 første ledd. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om unntak fra kravet i første punktum.

§ 13-6 første ledd første punktum skal lyde:

Et finansforetak skal til enhver tid ha oversikt over, og med jevne mellomrom vurdere, hvilke enkelte risi- koer og samlet risiko som er knyttet til virksomheten.

§ 13-6 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved vurderingen av risiko knyttet til virksomheten og samlet risikoeksponering skal det tas hensyn til kre- dittrisiko, likviditetsrisiko, finansieringsrisiko, mar- keds- og valutarisiko, operasjonell risiko og annen risiko knyttet til de enkelte virksomhetsområdene.

§ 13-6 syvende ledd skal lyde:

(7) Departementet kan i forskrift fastsette bestem- melser om overvåking, vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov, herunder regler om fremgangs- måten for fastsettelse av høyere kapitalkrav eller virk- somhetsbegrensninger for å sikre at ansvarlig kapital er i samsvar med foretakets risikoeksponering. Finanstilsy- net kan i enkeltvedtak fastsette høyere kapitalkrav eller virksomhetsbegrensninger for å sikre at ansvarlig kapi- tal er i samsvar med foretakets risikoeksponering. De- partementet kan i forskrift gjøre unntak fra reglene i

denne paragrafen for pensjonsforetak og foretak som omfattes av § 14-15.

§ 13-7 femte ledd oppheves.

§ 14-1 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Som minstekrav regnes også krav fastsatt etter § 13-6 syvende ledd.

§ 14-3 skal lyde:

§ 14-3 *Bufferkrav*

(1) *Finansforetak skal ha en bevaringsbuffer av ren kjernekapital som utgjør 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget etter § 14-2, i tillegg til minstekravet til ansvarlig kapital etter § 14-1 og andre bufferkrav etter paragrafen her.*

(2) *Finansforetak skal ha en systemrisikobuffer bestående av ren kjernekapital i tillegg til minstekravet til ansvarlig kapital og andre bufferkrav etter paragrafen her. Departementet fastsetter nivået på bufferkravet for engasjementer i Norge og andre land i forskrift.*

(3) *Finansforetak skal ha en motsyklisk buffer av ren kjernekapital som utgjør mellom 0 og 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget etter § 14-2, i tillegg til minstekravet til ansvarlig kapital og andre bufferkrav etter paragrafen her. Departementet fastsetter nivået på bufferkravet for engasjementer i Norge og andre land i forskrift. Bufferkravet kan i særlige tilfeller settes høyere enn 2,5 prosent.*

(4) *Finansforetak som er systemviktige i Norge, skal ha en systemviktighetsbuffer av ren kjernekapital som utgjør mellom 1 og 3 prosent av beregningsgrunnlaget etter § 14-2, i tillegg til minstekravet til ansvarlig kapital etter § 14-1 og andre bufferkrav etter paragrafen her. Departementet kan i forskrift fastsette kriterier for hvilke foretak som skal regnes som systemviktige, og hvordan størrelsen på bufferkravet skal utmåles, samt gi særlige virksomhetsregler og soliditetskrav for systemviktige foretak. Departementet treffer beslutninger om hvilke foretak som skal regnes som systemviktige og nivået på bufferkravet for det enkelte foretak. Bufferkravet kan i særlige tilfeller settes høyere enn 3 prosent.*

(5) *Hvis et finansforetak ikke samtidig kan oppfylle bufferkravene i paragrafen her, minstekrav til ansvarlig kapital etter § 14-1 og fastsatt kapitalbehov etter § 13-6, fratrukket kapitalbehov etter § 13-6 som begrunnes i overdreven gjeldsoppbygging, skal foretaket utarbeide en plan for økning av sin rene kjernekapitaldekning, og foretaket kan ikke uten samtykke fra Finanstilsynet utbetale utbytte til aksjeeierne eller egenkapitalbevisiere, bonus til ansatte eller rente på annen godkjent kjernekapital.*

(6) *Departementet kan fastsette forskrift og treffe enkeltvedtak om bufferkrav for foretak som skal ha en global systemviktighetsbuffer og buffer for uvektet kjernekapitalandel.*

(7) *Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om bufferkravene etter paragrafen her, herunder om beregningen av bufferkravene og konsekvenser dersom bufferkravene ikke er oppfylt.*

§ 14-4 oppheves.

§ 14-6 skal lyde:

§ 14-6 *Tilsynsmessig oppfølging, retting og pålegg*

(1) *Finanstilsynet skal se til at banker, kredittforetak og finansieringsforetak samt holdingforetak i finanskonsern hvor slikt foretak inngår, har hensiktsmessige og klare retningslinjer og rutiner i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, for overvåking, vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov.*

(2) *Finanstilsynet skal vurdere risikoer som nevnt i § 13-6 knyttet til virksomheten i foretak som nevnt i første ledd.*

(3) *Foretak som nevnt i første ledd som ikke oppfyller krav eller bufferkrav i denne loven eller forskrifter fastsatt i medhold av loven, skal straks iverksette nødvendige tiltak for å rette opp dette. Dersom det er, eller det er grunn til å anta at det i nær fremtid vil være, manglende etterlevelse av krav og bufferkrav, kan Finanstilsynet pålegge foretaket:*

- a) *å endre organiseringen, styringen og kontrollen av virksomheten og de strategier, prosesser, retningslinjer og rutiner som virksomheten drives etter,*
- b) *å ha mer ren kjernekapital, kjernekapital, og annen ansvarlig kapital enn summen av minstekrav som gjelder for foretaket etter lov og forskrift,*
- c) *å endre eller begrense virksomheten,*
- d) *å redusere risikoen knyttet til virksomheten, herunder produkter og systemer,*
- e) *å redusere forskjellen i løpetid mellom foretakets forpliktelser og eiendeler,*
- f) *å begrense omfanget av prestasjonsbetinget godtgjørelse,*
- g) *å benytte årets resultat til å øke kjernekapitaldekningen og ikke å utbetale utbytte og rente på kjernekapital.*

(4) *Finanstilsynet kan gi felles pålegg for en gruppe av foretak som er utsatt for samme type risiko.*

(5) *Finanstilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at foretak som nevnt i første ledd kan ha lavere ansvarlig kapital enn minstekravene og bufferkravene.*

§ 15-1 første ledd annet punktum skal lyde:

En slik godtgjørelsesordning skal ha særskilte regler for tillitsvalgte og ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig innvirkning på foretakets risikoeksponering.

§ 15-2 innledningen skal lyde:

I forskrift gitt med hjemmel i § 15-1 kan det fastsettes nærmere krav til godtgjørelsesordning for tillitsvalgte

te og ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig innvirkning på foretakets risikoeksponering, som blant annet omfatter:

§ 17-3 nytt fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) Krav om tillatelse etter første ledd gjelder også ved etablering av norsk holdingforetak med datterforetak som er bank, kredittforetak eller verdipapirforetak etablert i annen EØS-stat. Kravet gjelder også for foretak etablert i annen EØS-stat som etablerer datterforetak i Norge som nevnt i første punktum, i tilfeller der Finanstilsynet vil være konsolidert tilsynsmyndighet for konsernet.

(5) Finansforetaksloven §§ 8-9 og 8-14 gjelder tilsvarende for foretak som har tillatelse etter fjerde ledd.

Ny § 17-3 a skal lyde:

§ 17-3 a Unntak fra krav til tillatelse for holdingforetak

Finanstilsynet kan etter søknad gjøre unntak fra kravet til tillatelse etter § 17-3 dersom følgende vilkår er oppfylt:

- foretakets hovedvirksomhet er å eie aksjer i datterforetak,
- foretaket er ikke utpekt som krisehåndteringsenhet,
- datterforetaket er kredittinstitusjon som er ansvarlig for å oppfylle tilsynskrav som gjelder på konsolidert nivå i konsernet, og kan oppfylle disse kravene på en effektiv måte,
- foretaket tar ikke del i ledelsesmessige, operasjonelle eller finansielle beslutninger som berører konsernet eller de regulerte datterforetakene, og
- det er ikke noe som hindrer et effektivt tilsyn med konsernet på konsolidert nivå.

Overskriften i § 17-5 skal lyde:

§ 17-5 Søknad, tillatelse mv.

§ 17-5 nytt annet til fjerde ledd skal lyde:

(2) Søknad om tillatelse som holdingforetak etter § 17-3 eller unntak etter § 17-3 a skal inneholde opplysninger om:

- organiseringen av konsernet, herunder spesifisering av de enkelte foretakenes etableringssted og virksomhet samt en organisasjonsplan,
- fordelingen av oppgaver og funksjoner i konsernet,
- minst to personer som skal inngå i den faktiske ledelsen av holdingforetaket, samt at krav som nevnt i § 3-5 er oppfylt,
- oppfyllelse av kravene i § 3-3 første ledd, og
- eventuelle andre opplysninger av betydning for behandling av søknaden.

(3) Tillatelse som holdingforetak etter § 17-3 kan bare gis dersom:

- konsernets interne fordeling av oppgaver og funksjoner sikrer oppfyllelse av regulatoriske krav på konsolidert eller delkonsolidert nivå, herunder at datterforetakenes oppgaver kan samordnes, interessekon-

flikter mellom konsernenhetene kan forhindres eller håndteres, samt at overordnede planer fastsatt av holdingforetaket effektivt kan gjennomføres i konsernet;

- organiseringen av konsernet ikke er til hinder for effektivt tilsyn med konsernenhetene, herunder på konsolidert og delkonsolidert nivå. Vurderingen skal særlig gjelde holdingforetakets plassering i konsernet, eierstruktur samt holdingforetakets funksjon i konsernet, og

- kravene i § 3-3 første ledd og § 3-5 er oppfylt.

(4) Søknad om tillatelse etter § 17-3 eller unntak etter § 17-3 a, skal avgjøres innen fire måneder etter at søknaden er mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse eller unntak skal gis, regnes fristen fra det tidspunktet slike opplysninger ble mottatt, likevel slik at søknaden i alle tilfelle skal være avgjort innen seks måneder etter at den er mottatt.

§ 17-5 nåværende annet til fjerde ledd blir nye femte til syvende ledd.

Ny § 17-8 a skal lyde:

§ 17-8 a Krav til mellomliggende morforetak for datterforetak i tredjelandskonsern

(1) Når et tredjelandskonsern har to eller flere finansforetak som datterforetak etablert innenfor EØS, og tredjelandskonsernets forvaltningskapital innenfor EØS er mer enn 40 milliarder euro, skal det etableres et mellomliggende morforetak innenfor EØS. Det mellomliggende morforetaket skal være en kredittinstitusjon eller et holdingforetak. Finanstilsynet kan i visse tilfeller tillate at verdipapirforetak omfattet av finansforetaksloven kapittel 20 i stedet er mellomliggende morforetak.

(2) Finanstilsynet kan tillate at det etableres to mellomliggende morforetak ut fra hensynet til klare skiller mellom virksomhetsområder i konsernet eller effektiv krisehåndtering.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om mellomliggende morforetak for datterforetak i tredjelandskonsern.

§ 18-2 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift unnta kredittinstitusjoner og holdingselskaper i finanskonsern som ikke er forsikringskonsern, fra reglene i første til tredje ledd.

§ 18-2 nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 20-3 første ledd skal lyde:

(1) Finanstilsynets oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet etter § 20-6, § 20-6 a, § 20-9, § 20-9 a, § 20-10, § 20-11 fjerde ledd, § 20-14 og §§ 20-15 til 20-57 skal utøves operasjonelt atskilt fra Finanstilsynets tilsyn med foretak som nevnt i § 20-1 første ledd.

§ 20-3 annet ledd skal lyde:

(2) Finanstilsynet skal underrette departementet om vedtak og annen utøvelse av kompetanse som krisehåndteringsmyndighet etter første ledd. Vedtak med betydning for finansiell stabilitet, og vedtak om nedskrivning og konvertering av ansvarlig kapital etter § 20-14, skal godkjennes av departementet før de settes i verk. Hovedtrekkene i utkast til krisetiltaksplaner etter § 20-6 for systemviktige foretak hvor Finanstilsynet er konsolidert tilsynsmyndighet og det er opprettet et kriseutvalg for foretaket, skal forelegges departementet både før utkastet første gang oversendes kriseutvalget og før den endelige krisetiltaksplanen som skal fastsettes, oversendes kriseutvalget.

§ 20-6 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde til syvende ledd blir nye tredje til sjettede ledd.

Ny 20-6 a skal lyde:

§ 20-6 a Vesentlige hindringer for krisehåndtering

(1) Dersom Finanstilsynet ved utarbeidelsen av krisetiltaksplanen etter § 20-6 finner vesentlige hindringer for krisehåndtering, skal foretaket gis melding om dette. Har foretaket filial med vesentlig virksomhet i annen EØS-stat, skal Finanstilsynet underrette krisehåndteringsmyndigheten i vedkommende stat.

(2) Foretaket skal innen fire måneder etter at det har mottatt melding som nevnt i første ledd, oversende til Finanstilsynet forslag om avhjelpende tiltak. Foretaket skal likevel innen to uker foreslå en tidsplan for gjennomføring av tiltak som skal sikre at foretaket oppfyller minstekravet etter § 20-9 og det samlede kapitalbufferkravet etter § 14-3, når det fremgår av meldingen at en vesentlig hindring for krisehåndtering skyldes at foretaket ikke oppfyller disse kravene.

(3) Dersom Finanstilsynet finner at de foreslåtte tiltakene ikke er tilstrekkelige til å redusere eller fjerne hindringene, kan Finanstilsynet gi foretaket pålegg om:

- a) å gjennomgå behovet for etablering eller endring av avtaler om konsernintern støtte etter § 20-8, eller utarbeide tjenesteaftaler innad i konsernet eller med tredjeparter til dekning av foretakets kritiske funksjoner,
- b) å begrense maksimalgrenser for risikoeksponering eller enkelte typer av engasjementer,
- c) å oppfylle spesifikke eller faste informasjonskrav som er relevante for krisehåndtering,
- d) å avhende spesifikke eiendeler,
- e) å begrense eller avslutte eksisterende eller planlagt virksomhet,
- f) å begrense eller unnlate å utvikle nye eller eksisterende forretningsområder, eller salg av nye eller eksisterende produkter,
- g) å forenkle strukturen i foretaket eller konsernet for å sikre at kritiske funksjoner kan skilles ut juridisk og

operasjonelt fra øvrig virksomhet ved bruk av krisetiltak,

- h) å etablere et holdingforetak,
- i) å utarbeide en plan for å oppfylle minstekravet etter § 20-9 og det samlede kapitalbufferkravet etter § 14-3,
- j) å utstede konvertibel gjeld for å oppfylle minstekravet etter § 20-9,
- k) å treffe andre tiltak for å oppfylle minstekravet etter § 20-9, herunder reforhandling av avtalevilkår for eksisterende gjeld og kapitalinstrumenter med sikte på at de kan skrives ned eller konverteres etter §§ 20-14 og 20-24, og
- l) dersom foretaket er del av et blandet konsern, etablere et eget holdingforetak for foretaket hvis dette er nødvendig for å kunne krisehåndtere foretaket uten negative virkninger for konsernets øvrige virksomhet.

(4) Foretak som har mottatt pålegg etter tredje ledd, skal innen én måned sende Finanstilsynet en plan for retting i henhold til pålegget.

(5) Når melding etter første ledd er sendt foretaket, suspenderes plikten til å utarbeide krisetiltaksplan etter § 20-6 frem til Finanstilsynet har godkjent foretakets forslag til avhjelpende tiltak etter annet ledd eller gitt pålegg etter tredje ledd.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om vesentlige hindringer for krisehåndtering, herunder særlige regler for globalt systemviktige foretak.

§ 20-9 første ledd skal lyde:

(1) Foretak som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav a skal til enhver tid oppfylle et minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld som nevnt i § 20-25 første ledd. Minstekravet skal fastsettes samtidig med krisetiltaksplanen etter § 20-6. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om hvordan minstekravet skal fastsettes og oppfylles.

§ 20-9 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Finanstilsynet kan beslutte at datterforetak av en krisehåndteringsenhet som ikke selv er en krisehåndteringsenhet, skal oppfylle et minstekrav etter første ledd med instrumenter som nevnt i § 20-25 a. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om et slikt krav, og herunder gi regler om indirekte utstedelse av kapitalinstrumenter.

Nåværende § 20-9 annet til femte ledd blir tredje til nytt sjettede ledd.

Ny § 20-9 a skal lyde:

§ 20-9 a Disponeringsrestriksjoner ved brudd på minstekrav til konvertibel gjeld

(1) Hvis et foretak ikke samtidig oppfyller bufferkravene etter § 14-3 og minstekrav etter § 20-9, skal foretaket straks sende melding til Finanstilsynet.

(2) Finanstilsynet kan bestemme at foretaket ikke kan benytte mer enn et maksimalt disponeringsbeløp til å utbetale utbytte til aksjeeierne eller egenkapitalbeveiere, bonus til ansatte eller rente på annen godkjent kjernekapital.

(3) Etter at melding som nevnt i første ledd er mottatt, skal Finanstilsynet uten unødig opphold vurdere om det skal treffes vedtak om disponeringsbegrensning etter annet ledd. I vurderingen skal Finanstilsynet legge vekt på

- a) bakgrunnen for, varigheten av og graden av manglende oppfyllelse av kravene som nevnt i første ledd, og betydningen for krisehåndtering,
- b) foretakets økonomiske utvikling og sannsynligheten for at foretaket innen kort tid er eller ventes å bli kriserammet,
- c) om foretaket innen rimelig tid igjen vil kunne oppfylle kravene som nevnt i første ledd,
- d) om det er forhold ved foretaket spesielt som er grunnen til at foretaket eventuelt ikke kan erstatte konvertible gjeldsinstrumenter som ikke lenger oppfyller kravene etter § 20-25, eller om det skyldes generelle markedsforhold, og
- e) om vedtak om maksimalt disponeringsbeløp etter annet ledd er hensiktsmessig og forholdsmessig, herunder vedtakets konsekvenser for foretakets finansieringssituasjon og muligheten for å krisehåndtere foretaket.

(4) Finanstilsynet skal foreta vurdering som nevnt i tredje ledd hver måned så lenge foretaket oppfyller vilkårene i første ledd. Når det har gått ni måneder siden foretaket sendte melding til Finanstilsynet, og Finanstilsynet finner at foretaket fremdeles oppfyller vilkåret i første ledd, skal Finanstilsynet treffe vedtak etter annet ledd. Dette gjelder likevel ikke dersom Finanstilsynet finner at minst to av følgende kriterier er til stede:

- a) foretaket oppfyller vilkårene i første ledd på grunn av en alvorlig markedsforstyrrelse,
- b) den alvorlige markedsforstyrrelsen som nevnt i bokstav a, medfører ikke bare prissvingninger for foretakets kapitalinstrumenter og konvertible gjeldsinstrumenter eller økte kostnader for foretaket, men også helt eller delvis en markedssvikt som hindrer foretaket i å utstede kapitalinstrumenter eller konvertible gjeldsinstrumenter,
- c) markedsforstyrrelsen som nevnt i bokstav b forekommer for flere foretak enn det aktuelle foretaket,
- d) markedsforstyrrelsen som nevnt i bokstav a er til hinder for at foretaket kan utstede tilstrekkelige kapitalinstrumenter eller konvertible gjeldsinstrumenter til at det kan oppfylle kravene nevnt i første ledd, eller
- e) beslutning etter annet ledd vil negativt påvirke andre deler av banksektoren og utgjøre en fare for finansiell stabilitet.

(5) Finanstilsynet skal vurdere om det skal treffes vedtak som nevnt i fjerde ledd annet og tredje punktum hver påfølgende måned.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette regler om beregning av maksimalt disponeringsbeløp, herunder særlige regler for globalt systemviktige foretak.

§ 20-10 skal lyde:

§ 20-10 Tilrettelegging for nedskrivning og konvertering

(1) Finanstilsynet kan pålegge foretak som nevnt i § 20-1 første ledd til enhver tid å ha forhåndstillatelse til å utstede det antallet nye aksjer eller egenkapitalbevis som vil være tilstrekkelig for å få gjennomført vedtak om konvertering av ansvarlig kapital og gjeld etter §§ 20-14 og 20-24. Utstedelse av aksjer eller egenkapitalbevis skal kunne skje uten samtykke fra andre aksjeeiere og uten at formelle krav etter selskapslovgivningen blir overholdt.

(2) Foretak som nevnt i § 20-1 første ledd skal påse at avtaler eller instrumenter som gir opphav til gjeldsforpliktelse, eller avtaler om nye kapitalinstrumenter som er undergitt loven i stat utenfor EØS, inneholder vilkår som gir hjemmel for nedskrivning og konvertering etter §§ 20-14 og 20-24, når gjeldsforpliktelsen eller kapitalinstrumentet kan omfattes av slik nedskrivning og konvertering og gjeldsforpliktelsen ikke er et kvalifisert innskudd fra fysiske personer eller små- og mellomstore bedrifter.

(3) Finanstilsynet kan gjøre unntak fra kravet om avtalevilkår etter annet ledd dersom loven i den aktuelle staten gir hjemmel som nevnt i annet ledd første punktum, eller slik hjemmel er sikret på annen måte. Tilsvarende kan Finanstilsynet gjøre unntak dersom det ikke er juridisk eller praktisk mulig å ta inn vilkår i avtalen eller instrumentet.

(4) Manglende oppfyllelse av kravet etter annet ledd er ikke til hinder for at avtaler eller instrumenter som nevnt i annet ledd likevel omfattes av nedskrivning eller konvertering etter §§ 20-14 og 20-24.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om kontraktmessig tilrettelegging for nedskrivning og konvertering for kapital og gjeldsinstrumenter undergitt lov i fremmed stat utenfor EØS, herunder regler om unntak fra kravet om kontraktmessig tilrettelegging.

§ 20-25 første ledd skal lyde:

(1) En intern oppkapitalisering skal omfatte all gjeld som ikke inngår i foretakets ansvarlige kapital, og som ikke er:

- a) garanterte innskudd,
- b) sikret gjeld, herunder obligasjoner med fortrinnsrett, men ikke den delen av den sikrede gjelden som overstiger verdien av sikkerhetsretten,
- c) gjeld som har oppstått fra forvaltning av kundemidler, herunder midler forvaltet på vegne av verdipapirfond som nevnt i verdipapirfondloven § 1-2 før-

ste ledd nr. 4 og alternative investeringsfond som nevnt i lov om forvaltning av alternative investeringsfond § 1-2 første ledd bokstav a, forutsatt at kunden vil være beskyttet ved en avvikling av foretaket,

- d) gjeld som har oppstått fra forvaltning av betrodde midler, forutsatt at mottakeren vil være beskyttet ved en avvikling av foretaket,
- e) gjeld til annet foretak som ikke inngår i samme konsern, og som har en opprinnelig løpetid på mindre enn syv dager,
- f) gjeld forbundet med deltakelse i systemer etter betalingsystemloven, herunder gjeld til operatører eller andre deltagere, som har en gjenværende løpetid på mindre enn syv dager, samt gjeld til sentrale motparter med tillatelse eller anerkjennelse etter bestemmelser gitt i medhold av verdipapirhandelloven § 17-1,
- g) gjeld til foretak som nevnt § 20-1 første ledd og som er i samme krisehåndteringskonsern, men som ikke selv er krisehåndteringsenhet, bortsett fra etterstilte gjeldsinstrumenter etter § 20-32 første ledd nr. 4, eller
- h) gjeld til:
 - i) ansatte i form av opptjent lønn, pensjonsytelser og annet fastsatt vederlag, unntatt variabel godtgjørelse til ansatte med arbeidsoppgaver med betydning for foretakets risikoeksponering og variabel godtgjørelse som ikke er regulert ved kollektivavtale,
 - ii) leverandører av varer og tjenester som foretaket trenger til den daglige driften, herunder IT-tjenester, offentlige tjenester og leie, forvaltning og vedlikehold av lokaler,
 - iii) myndighetene i form av skatt eller trygdebidrag, forutsatt at gjelden har fortrinnsrett, eller
 - iv) innskuddsgarantiordningen eller krisetiltaksfondet i form av forfalte bidragskrav etter §§ 19-10 eller 20-51.

§ 20-25 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Konvertibel gjeld som skal dekke minstekravet etter § 20-9 første ledd, må tilfredsstillere nærmere vilkår fastsatt av departementet i forskrift.

§ 20-25 nåværende annet til fjerde ledd blir tredje til nytt femte ledd.

§ 20-25 tredje ledd skal lyde:

(3) Gjeld som har oppstått fra derivatavtale, skal omfattes av intern oppkapitalisering ved eller etter oppgjør av derivatavtalen. Finanstilsynet kan gjøre opp derivatavtaler når det er besluttet å gjennomføre en intern oppkapitalisering. Finanstilsynet har ikke plikt til å gjøre opp derivatavtaler som det er gjort unntak for etter tredje ledd. Verdien av derivatkontrakter, herunder motregningsavtaler, fastsettes etter regler gitt i eller i medhold av § 20-16.

Ny § 20-25 a skal lyde:

§ 20-25 a *Ansvarlig kapital og konvertibel gjeld for datterforetak*

(1) Minstekrav for datterforetak etter § 20-9 annet ledd, kan dekkes av ren kjernekapital. Slike minstekrav kan også dekkes av annen godkjent kjernekapital og tilleggskapital som er utstedt til og ervervet av

- a) *foretak som er en del av samme krisehåndteringskonsern eller*
- b) *foretak som ikke er en del av samme krisehåndteringskonsern, forutsatt at intern oppkapitalisering ikke vil påvirke krisehåndteringsenhetens kontroll over datterforetaket.*

(2) Minstekrav for datterforetak etter § 20-9 annet ledd, kan også dekkes av gjeld som tilfredsstillere nærmere vilkår fastsatt av departementet i forskrift.

(3) Finanstilsynet kan i enkeltvedtak tillate at datterforetaket dekker minstekrav etter § 20-9 annet ledd helt eller delvis med garanti som tilfredsstillere nærmere angitte vilkår.

§ 20-35 skal lyde:

§ 20-35 *Suspensjon av fordringer og sikkerhetsretter*

(1) Finanstilsynet kan gi et foretak pålegg om ikke å foreta betaling eller levering i henhold til foretakets kontrakter i tilfeller der det vurderes krisehåndtering av foretaket. Ved pålegg etter første punktum suspenderes kontraktsparters betalings- eller leveringsforpliktelser tilsvarende. Pålegget kan ikke gjelde lenger enn til midnatt ved utløpet av første virkedag etter at det er offentliggjort. Dersom pålegget omfatter kvalifiserte innskudd, kan Finanstilsynet beslutte at innskyterne skal få utbetalt et passende daglig beløp i suspensjonsperioden. Dersom det gis pålegg etter paragrafen her, kan det ikke gis tilsvarende pålegg etter annet ledd.

(2) Finanstilsynet kan gi foretak under krisehåndtering pålegg om ikke å foreta betaling eller levering i henhold til foretakets kontrakter i tidsrommet fra offentliggjøring av pålegget til midnatt ved utløpet av første virkedag etter offentliggjøringen. Dersom pålegget omfatter kvalifiserte innskudd, kan Finanstilsynet beslutte at innskyterne skal få et passende daglig beløp.

(3) Ved pålegg etter første og annet ledd kan Finanstilsynet samtidig gi kreditorer med sikkerhetsrett i eiendeler til foretaket, pålegg om ikke å gjøre bruk av sikkerhetsretten. Pålegget kan ikke gjelde lenger enn til midnatt ved utløpet av første virkedag etter at det er offentliggjort.

(4) Første, annet og tredje ledd gjelder ikke betaling av krav som tilkommer systemer som omfattes av lov om betalingssystemer m.v. kapittel 4, herunder operatøren og deltakerne, sentrale motparter og sentralbanker, eller sikkerhet som foretaket har stilt for slike krav.

(5) Foretak som nevnt i § 20-1 skal påse at finansielle avtaler som er undergitt lovgivningen i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen, inneholder vilkår som aner-

kjenner Finanstilsynets adgang til å pålegge foretaket ikke å foreta betaling eller levering etter kontrakten i samsvar med paragrafen her, samt at slike pålegg ikke utgjør mislighold av avtalen. Manglende oppfyllelse av kravet etter første punktum er ikke til hinder for at kontrakten likevel omfattes av pålegg etter denne bestemmelsen.

(6) Morforetak skal påse at finansielle avtaler inngått av datterforetak som er etablert i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen, inneholder vilkår om at pålegg om suspensjon overfor morforetaket etter denne paragrafen ikke utløser rett til å utøve misligholdsbeføyelser etter avtalen.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om suspensjon av fordringer og sikkerhetsretter etter paragrafen her.

§ 20-36 skal lyde:

§ 20-36 Suspensjon av hevingsrett mv.

(1) Finanstilsynet kan, når det gis pålegg om suspensjon etter § 20-35 første ledd, også gi pålegg til parter i kontrakter med foretaket om ikke å heve eller avslutte kontrakten i tilfeller der det vurderes krisehåndtering av foretaket. Pålegget gjelder fra offentliggjøring av pålegget, og kan ikke gjelde lenger enn til midnatt ved utløpet av første virkedag etter offentliggjøringen.

(2) Finanstilsynet kan gi pålegg til en part som etter kontrakt med foretaket under krisehåndtering har rett til å heve eller avslutte kontrakten, om ikke å gjøre bruk av slik rett i tidsrommet fra offentliggjøring av pålegget til midnatt ved utløpet av første virkedag etter offentliggjøringen, dersom forpliktelser etter kontrakten som gjelder betaling, levering og sikkerhetsstillelse fortsatt blir oppfylt.

(3) Pålegg etter annet ledd kan også gis til part som har kontrakt med et datterforetak av foretaket under krisehåndtering, dersom:

- a) foretaket under krisehåndtering ved garanti eller på annen måte har overtatt ansvar for forpliktelsene etter kontrakten,
- b) retten til å heve eller avslutte kontrakten er basert på insolvens eller finansielle forhold i foretaket under krisehåndtering, eller

- c) eiendeler og forpliktelser i foretaket under krisehåndtering er overdratt eller skal overdras til annet foretak, og også datterforetakets eiendeler og forpliktelser knyttet til kontrakten skal overdras til og overtas av erververen, med mindre Finanstilsynet treffer tiltak som sikrer de forpliktelser datterforetaket har etter kontrakten.

(4) Pålegg etter første, annet og tredje ledd gjelder ikke overfor systemer som omfattes av lov om betalings-systemer m.v. 2 kapittel 4, herunder operatøren og deltakerne, sentrale motparter og sentralbanker. Pålegg etter første, annet og tredje ledd gjelder heller ikke dersom Finanstilsynet har bekreftet at eiendelene og forpliktelsene som omfattes av kontrakten, ikke skal overdras til et annet foretak eller bli omfattet av intern oppkapitalisering etter §§ 20-24 til 20-26. Finanstilsynet kan gjøre unntak fra pålegg etter første, annet og tredje ledd.

(5) Foretak som nevnt i § 20-1 første ledd skal påse at finansielle avtaler som er undergitt lovgivningen i en stat som ikke omfattes av EØS-avtalen, inneholder vilkår som anerkjenner Finanstilsynets adgang til å pålegge partene ikke å heve eller avslutte kontrakten etter bestemmelsene i paragrafen her, samt at slike pålegg ikke utgjør mislighold av avtalen. Manglende oppfyllelse av kravet etter første punktum er ikke til hinder for at kontrakten likevel omfattes av pålegg etter denne bestemmelsen.

(6) Morforetak skal påse at finansielle avtaler inngått av datterforetak etablert i stat som ikke omfattes av EØS-avtalen, inneholder vilkår om at pålegg om suspensjon overfor morforetaket etter denne paragrafen ikke utløser rett til å utøve misligholdsbeføyelser etter avtalen.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om suspensjon av hevingsrett mv. etter paragrafen her.

IV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 25. mai 2021

Mudassar Kapur

leiar

Fredric Holen Bjørdal

ordførar